

Седмична колумна високог представника за БиХ Кристијана Шварц-Шилинга: “Повратак у будућност”

Постоји фаза у процесу изградње куће када се уложени труд може учинити несразмјеран постигнутим резултатима. Типично, у ту фазу се дође када је објекат готово завршен. Груби радови су завршени, основни елементи су на мјесту, али кућа још увијек није подесна за становање. Струја је прикључена само привремено; водоводне инсталације још нису постављене; прозори су још увијек без стакала. Градитељи још увијек не могу уживати у плодовима свога рада и уложеног новца.

Улазећи у 2007. годину, Босна и Херцеговина можда се налази управо у тој фази. Циљ велике већине грађана ове земље, а то је да живе у држави која ради у служби њихових потреба и нуди могућност животног стандарда који се може поредити са стандардом земаља на остатку континента, сада је надохват руке. Без обзира на жустру јавну расправу која је обиљежила 2006. годину, током протеклих дванаест мјесеци урађено је доста тешког посла.

Реформа одбране наставила се одвијати веома брзо, и као резултат тога прије нешто више од двије седмице предсједавајући Предсједништва БиХ, Небојша Радмановић је потписао документ којим је Босни и Херцеговини отворен пут за почетак учешћа у програму Партнерство за мир, што је кључни први корак на путу ка пуноправном чланству у НАТО савезу. Ово је стратешки и значајан допринос трајној безбједности у Босни и Херцеговини.

Октобарским изборима претходила је снажна, премда на тренутке

обесхрабрујуће назадна реторика, али само гласање је проведено ефикасно и без проблема. Грађани Босне и Херцеговине су 1. октобра на изборима који су протекли у потпуном миру изразили своју демократску вољу.

Током године, чак и док су се политички лидери препирали око реструктурисања полиције, Дирекција за реформу полиције је радила упорно и темељно како би израдила усаглашени оквир полицијске службе у Босни и Херцеговини која је дјелотворна и економична. Овај оквир ће бити предмет политичких разматрања на почетку 2007. године.

Уставна реформа такође ће бити актуализована у наредној години, након интензивне рунде преговора у прољеће којима је готово била осигурана парламентарна подршка. Ти преговори дали су солидну основу на којој се може изградити договор. Циљ ових измјена устава је да се поједностави сложена, скупа и неефикасна администрација у Босни и Херцеговини како би се осигурало да она ради у служби грађана.

Већ годинама, новац који је требао бити плаћан као порез, нестајао је у џеповима криминалаца и корумпираних званичника умјесто да се троши на јавне услуге. Систем наплате ПДВ-а који је уведен почетком 2006. године функционисао је много боље него што су могли предвидјети чак и његови највећи заговорници. Обзиром да се приходи сада прикупљају на професионалан, транспарентан и праведан начин, неопходно је да се и за 2007. годину усагласи метода расподјеле прихода која ће бити једнако предвидива, транспарентна и праведна.

Када сам преузео дужност високог представника и специјалног представника Европске уније 31. јануара, јасно сам ставио на знање да сам одлучан у намјери да се не мијешам у рјешавање проблема ако су таква рјешења с правом у одговорности изабраних лидера Босне и Херцеговине.

Без обзира на критике, устрајао сам у тој одлуци. Напредак који је остварен у областима које сам поменуо као и у другим

областима, постигнут је зато што су све заинтересоване стране успјеле постићи међусобни договор. У другим областима, напредак је блокиран зато што такав договор није постигнут.

У току ове године било је неопходно видјети колико напретка, и којом брзином, Босна и Херцеговина може остварити самостално. Да ли је остварен довољан напредак? То ће, у суштини, оцијенити Савјет за имплементацију мира у фебруару, када буде поново разматрао своју одлуку о затварању ОХР-а крајем јуна. Међутим, оно што је потпуно сигурно јесте да ако лидери ове земље искористе шансу, 2007. може бити година у којој ће сав труд уложен током протекле деценије добити дуго одгађане и закашњеле резултате, како би грађани ове земље могли уживати у плодовима свога рада.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.